

I landsbyerne i Afghanistan i 1960'erne var alle kvinder klædt i burka, men i Kabul var der dengang kvinder, der gik vestligt klædt. FOTO: TORBEN HUSS

Østen. Fotograf Torben Huss tog ikke til Orienten dengang i 1960'erne for at ryge sig skæv og dyrke yoga, men for at fotografere en uopdaget verden. Ny udstilling på Davids Samling.

Hippiestien

AF JULIE MOESTRUP

Der var ikke noget som helst hippie over 21-årige Torben Huss, da han i 1962 rejste fra Danmark med en lille, hjemmelavet rygsæk og sit kamera, som han havde fået i konfirmationsgave. Han var bare forud for sin tid.

At turen gik mod øst og ikke vest var et tilfælde. Der var ikke på forhånd sat kryds ved Indien på landkortet i rygsækken.

»Jeg ville bare ud og se verden, og da jeg drog ud på landevejen, var jeg ikke klar over, hvor jeg ville ende. Det var tilfældigheder, der afgjorde ruten. Jeg er opvokset med fortællinger om indianere og Leonard Clarkes rejseskildring fra Peru, *Floderne løber mod øst*. Jeg drømte også om at komme til Mexico,« siger Torben Huss, der i dag åbner soloudstillingen *The Hippie Trail* på Davids Samling. Udstillingen følger hans mange rejser fra København til Tyrkiet, Iran, Afghanistan, Usbekistan, Pakistan og Indien. Fra dengang landene, for de fleste mennesker, var uudforskede destinationer – den gamle verden – til slutningen af 60'erne, hvor amerikanske og vesteuropæiske unge mennesker gjorde oprør mod autoriteterne, søgte mod Indien og eksperimenterede med både liv og stoffer.

»Itsi bitsi ta' med mig til Nepal,« sang steppeulven Eik Skaløe, der i 1968 blev fundet død i Indien. Kun 25 år gammel.

Da Torben Huss første gang blaffede mod Østen, var det en anden slags tidsrejse.

»Jeg anede ikke, at der var et land, som hed Nepal. Der var ingen guidebøger eller rejseforberedelser. Det var på mange måder en uoplyst tid. Jeg mødte en verden, jeg ikke kendte. Dens håndværk og landbrugsmaskiner hørte fortiden til. En meget, meget fjern fortid set med vestlige øjne. Og det gik i blodet på mig.«

DET er den verden, størstedelen af udstillingen på Davids Samling indfanger i Torben Huss' fotografier: Bjørnetrækkere i Istanbul, Den Store Moské i Herat, markedsgader i Afghanistan, nomadelejre i Iran og letpåkledte hippier, der fester i Goa.

»Jeg var den garvede rejsende blandt de unge, der efterfølgende tog til Østen. Men var jeg også en hippie? Jeg hader at sætte mig selv og andre i bås, men selvfølgelig blev jeg med årene en del af tankesættet, hvad angår værdier og oprørstrang. Jeg blev nok lige så meget hippie som de andre chillumsvingende unge mennesker, men jeg passede godt på mig selv. Ulykkeligtvis var det en tid med store omkostninger. Alt for mange døde af stoffer ude i det fremmede. Det, der tiltrak mig ved Orienten, var noget andet. Jeg rejste ikke ud for at tage syretrip, spise brune ris, dyrke yoga, selvudvikle mig eller drikke te i stedet for kaffe. Jeg tog ud for at fastholde blikket og kameraet på en uopdaget og fremmed verden.«

Afghanistan var et af de lande, der gjorde stort indtryk på Torben Huss dengang.

»Det var et helt usædvanligt sted at ankomme til i starten af 1960'erne. Jeg

havde aldrig før set tilslørede kvinder, og i landsbyerne var tiden gået fuldstændig i stå. Mit møde med Kabul, derimod, husker jeg omvendt. Det var en stor by, hvor der var kvinder, der gik klædt som i Vesten. Det var alle de kontraster, jeg ville fange i mine billeder. Alle de pludselige syn,« fortæller Torben Huss, der blev hængende i Afghanistan i flere måneder.

»Jeg blev optaget af kulturen og begyndte at efterligne de lokale, de så hammer godt ud alle sammen. Jeg begyndte også at gå i pludderbukser og drikke te med banditter med snoede overskæg, turban og kalashnikovs. Det var et vildt sted at komme til. På mine rejser dengang blev jeg mødt med stor venlighed. Både på landevejen og i byerne.«

EFTER en uges tid i Herat besluttede Torben Huss at rejse videre mod det nordlige Afghanistan.

»Det blev jeg advaret imod af en gruppe mænd i et tehus. 'Der er så mange røvere deroppe,' sagde de og insisterede på, at jeg skulle købe en pistol. Det gjorde jeg. Den kostede fem dollars på markedet og havde et magasin med ni skud. Jeg fik heldigvis ikke brug for den, heller ikke på min videre tur mod Indien.

Da jeg ankom til Bombay, var jeg helt afklaret: Jeg skulle ikke have sådan en rejsemakker, ligegyldigt hvor jeg befandt mig i verden. Jeg afleverede pistolen på den lokale politistation, og så var den *Jens Lyn*-drengedrøm slut.«

SOM rejsende skal man have tillid til verden. Opmærksomhed og påpasselighed. Men det kræver på den anden side også en vis portion naivitet, mener Torben Huss.

»Tænk bare på Marco Polo og Livingstone. De udforskede kontinenter og overlevede det. De blev ikke involveret i de lokales stridigheder, for de var ikke en del af dem. De var fremmede. Det er langt mere farligt at rejse i dag. I den gamle verden var man ærbødig over for fremmede. De gamle dyr gjorde vandringer over grænser i ukendte lande meget lettere. I dag ville jeg aldrig vove at rejse gennem Afghanistan på den måde.«

Det er stadig den gamle verden, Torben Huss er på jagt efter i sine billeder, når han rejser.

»I dag opsøger jeg fortsat udkanter og det fremmede. Der er sket store forandringer i de 50 år, jeg har rejst. Nu skal jeg kæmpe mere for at komme væk fra støjen. Jeg vil gerne have ro i mine billeder. Mine billeder har et slægtskab med det dokumentariske fotografi, men missionen er ikke at fortælle sandheden. Mine fotografier er ikke iscenesatte, men jeg prøver at fange øjeblikkets poesi.«

Nu er Torben Huss' billedværk rejst ind på Davids Samling. Der bliver det boende de næste fire måneder. I mellemtiden pakker den 77-årige fotograf sin rygsæk og tager turen igen-igen til Indien. Og allerhelst til steder, hvor der fortsat ikke er offentlig transport.

The Hippie Trail, Davids Samling til den 28. oktober 2018. Gratis adgang til museet og alle udstillinger.